

класичні інструменти та методи управління з новітніми технологіями в управлінні. При цьому необхідно проведення безперервного процесу дослідження ресурсної складової аграрного підприємства, забезпечення здійснення практичного впровадження функцій та форм завдяки використанню новітніх методів, важелів та інструментів, що формують цей механізм, залучення найсучасніших управлінських технологій. Це сприятиме постійному удосконаленню механізму управління розвитком виробничого потенціалу в умовах обмеженості наявних ресурсів аграрного підприємства, забезпечить його ефективне функціонування та досягнення поставлених цілей та задач його діяльності.

Література

1. Іванов В. Б., Кохась О. М., Хмелевський С. М. Потенціал підприємства. К. : Кондор, 2009. – 300 с.
2. Федонін О. С., Рєпіна І. М., Олексюк О. І. Потенціал підприємства: формування та оцінка. К. : КНЕУ, 2006. – 316 с.

Левіна-Костюк М.О.

*к.е.н., доцент кафедри менеджменту
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна
Дериволков Р.М.,
магістр кафедри менеджменту
факультету економіки та управління
Одеський державний аграрний університет,
м. Одеса, Україна*

ЕТАПИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Інтеграція в європейське економічне середовище передбачає перебудову виробництва та менеджменту аграрних підприємств, пріоритетним напрямком в цьому процесі є перехід на екологічно безпечне, органічне виробництво. Це обумовлено екологічними проблемами, що мають загальносвітовий характер. Крім того цьому сприяє розвиток нових технологій, поява більш прогресивної техніки, що дозволяють отримувати високі врожаї при екологічному виробництві, збільшуючи комерційну привабливість для виробника, одночасно реалізуючи продукцію за доступною для широкого загалу ціною, що збільшує попит на цю продукцію на ринку.

Формування та діяльність ринку екологічно безпечних та органічних продуктів в Україні відбувається під дією зовнішніх та внутрішніх чинників.

Внутрішні чинники забезпечують зростання рівня свідомості населення, популярність здорового способу життя та як наслідок зростання попиту на високоякісні, безпечні та здорові продукти харчування.

Зовнішні чинники, в першу чергу, спричинені динамічним зростанням європейського та світового ринку органічної аграрної продукції та значного інтересу міжнародної спільноти в Україні як перспективному потужному виробникові такої продукції [1].

Стрімка еволюція світового ринку екологічно безпечної продукції має 4 етапи розвитку, які є основою для формування такого ринку в Україні.

Серед важливих подій в розвитку національного спрямування екологічно безпечного виробництва в Україні слід відзначити заходи на рівні держави, що сприяють розвитку органічного виробництва.

Таблиця 1

Етапи розвитку екологічно безпечного виробництва в Україні

Етап	Характеристика	Розвиток в Україні
1	2	3
Індивідуальний (вузький)	Організація силами виробників та зацікавлених споживачів окремих організацій для продажу та купівлі органічної продукції	1994 – Реєстрація Міжнародної організації «Інформаційний центр «Зелене досьє» 1996 – Реєстрація першого органічного аграрного підприємства – Приватне Підприємство “Агроекологія”
Галузевий	Зростання споживчого попиту на органічну продукцію і як результат збільшення виробників, формування професійних об’єднань та перших нормативно-правових документів деругювання органічного виробництва, як окремої ланки сільського господарства	1997 Підписання міжнародного договору щодо співпраці на рівні уряду Швейцарії та України стосовно технічної та фінансової співпраці в контексті сприяння росту органічного сільського господарства 2003 За сприяння центру «Зелене досьє» вихід вперше українського документального фільму про органічне виробництво 2004 Початок роботи Асоціації учасників біовиробництва «БІОЛан Україна»
Ринковий	Широкий розвиток ринку органічної продукції та його інфраструктури, і передбачає виробництво, переробку та реалізацію цієї продукції в рамках дії визначеного закону.	2005 Початок роботи Федерації органічного руху України 2007 Поява “Органік стандарт” - українського органу сертифікації 2007 Поява в торговельних мережах органічної продукції вітчизняного виробництва 2013 Початок роботи Спільки виробників сертифікованих органічних продуктів «Органічна Україна» 2014 Закон «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» 2014 Вперше в обласний бюджет закладено Державну підтримку органічного виробництва

1	2	3
Національний (Загальноєвропейський)	Пріоритетність органічного виробництва на державному рівні. Значна підтримка та стимулювання розвитку органічного виробництва державою як на рівні виробників так і сприяння формування в свідомості широкого загалу споживачів важливість використання екологічно чистої, безпечної продукції.	2015 Запуск органічного порталу OrganicInfo.ua 2015 Встановлення одним з пріоритетних напрямків розвитку АПК органічного виробництва 2019 Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» 2019 Вхід України до топ-5 постачальників органічної продукції до ЄС 2020 Створення Органічної Платформи Знать 2020 Законодавча підтримка органічних виробників 2021 Поява оорганічного виробництва в Національній економічній стратегії України 2022 -Запуск каталогу українських експортерів органічної продукції 2022 Старт Грантової програми «Підтримка органічного сектору в Україні» 2023 Початок роботи державного реєстру органів сертифікації в галузі виробництва органічних товарів та обігу цієї продукції України 2023 Початок цифровізації в сфері органічного виробництва

Побудовано авторами на основі джерел [1,2,3,4]

Зазначивши у 2020р. в змінах до Закону «Про державну підтримку сільського господарства України» [5] напрямів підтримки державою органічного аграрного виробництва були встановлені конкретні заходи:

1. встановлення рівня відшкодування витрат на проведення сертифікації – 30% від вартості
2. встановлення рівня відшкодування витрат на покупку насіння, садивного матеріалу відповідної якості, дозволених для використання засобів захисту рослин та добрив – 30% від вартості
3. виділення державних субсидій на обробіток земель та розвиток скотарства

Крім того, за виявлення зростання кількості підприємств органічного спрямування, в Постанові «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» [6] зазначено одним з пріоритетних завдань сільського господарства забезпечення не менше 3% сільськогосподарських угідь органічного спрямування до 2030р.

Отже, екологічно безпечне виробництво це крок у майбутнє, не забуваючи про минуле. Це поєднання традицій ведення господарювання з інноваціями та новітніми науковими доробкам, акцент яких не тільки забезпечити високу продуктивність, а й одночасно сприяння покращенню стану навколишнього

середовища і формування оптимальних взаємовідносин в сфері « виробництво – природа».

Література

1. Органічне виробництво і продовольча безпека. Житомир. «Полісся», 2013. С. 3-5.
2. Етапи розвитку органічного виробництва URL: <https://organicinfo.ua/stages/>
3. Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19#Text>
4. Левіна-Костюк М.О. Перспективи розвитку екологічно безпечного виробництва продукції агропродовольчої сфери. *Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції НПП та молодих науковців «Актуальні аспекти розвитку науки і освіти»*. OSAU. Odesa, 2021. С. 444-446.
5. Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text>
6. Постанова КМУ «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text>

Маишталяр О. В.,

здобувач факультету управління та економіки

Хмельницький університет управління та права імені Леоніла Юзькова

м. Хмельницький, Україна

Піхняк Т. А.,

к.е.н., доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та

страхування

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

м. Хмельницький, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Актуальність цієї теми буде значною завжди. Будь-якій країні важливо, щоб економіка процвітала і мала стійкість. Сама економіка є системою, і для її функціоналу потрібно, щоб усі її елементи були гармонійно пов'язані між собою, не відставали від загального прогресу. Основою її є діяльність підприємств, на що впливають різні фактори: соціально-економічні, політичні, природні та ін. Тому необхідно знати, як забезпечити повноцінне та продуктивне функціонування підприємств і які методи для цього будуть ефективними.

Спершу варто розібратися у самому питанні сталого розвитку, зокрема його суть в економічному розумінні. Як відомо, під сталим розвитком в загальному розуміють концепцію взаємоузгоджених, збалансованих елементів